

საქართველოს ბაიბოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-71

23/01/2019

ქ. თბილისი

შპს „RMG Gold“-ის არსებული „საყდრისის“ გროვული გამოტუტვის საწარმოო უბნის ექსპლუატაციასა და ექსპლუატაციის პირობების შეცვლაზე - მოედნების გაფართოებაზე (სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავება) გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით შპს „RMG Gold“-ის მიერ წარმოდგენილია არსებული „საყდრისის“ გროვული გამოტუტვის საწარმოო უბნის ექსპლუატაციისა და ექსპლუატაციის პირობების შეცვლის - მოედნების გაფართოების (სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავება) გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

წარმოდგენილი განცხადებითა და თანდართული დოკუმენტაციით დგინდება შემდეგი: შპს „RMG Gold“ ფლობს სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიას ოქროსშემცველ მეორად კვარციტებსა და ოქრო-სპილენძის მადნებზე, ხოლო საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს 2014 წლის 3 აპრილის N ი-193 ბრძანებით დამტკიცდა 2014 წლის 3 აპრილის N 15 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა და შპს „RMG Gold“ - ს მიენიჭა საყდრისის საბადოზე მოპოვებული სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავების უფლება.

სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის უფროსის 2015 წლის 15 დეკემბრის #DES 5150000530 ბრძანების საფუძველზე, განხორციელდა ზემოაღნიშნული დასკვნით გათვალისწინებული პირობებისა და გარემოს დაცვის სფეროში მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი ნორმების შესრულების მდგომარეობის შემოწმება. შემოწმების შედეგად გამოვლინდა, რომ შპს „RMG Gold“-ის მიერ დარღვეული იყო სანებართვო პირობები და პირობების შესრულებისას გამოვლენილი დარღვევების აღმოფხვრისათვის საქმიანობის განმახორციელებელს განესაზღვრა გონივრული ვადები. სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ 2018 წლის 10 აპრილს გაიცა დარღვევების აღმოსაფხვრელი ღონისძიებების გატარების შესახებ #000906 ადმინისტრაციული მიწერილობა;

„საყდრისის“ გროვული გამოტუტვის საწარმოო უბნის ექსპლუატაციისა და ექსპლუატაციის პირობების შეცვლის - მოედნების გაფართოების გზმ ანგარიში და თანდართული დოკუმენტაცია განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებ-გვერდზე და საზოგადოებას მიეცა შესაძლებლობა წარმოედგინა პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები და მოსაზრებები. ამასთან, განსახილველი საკითხის სირთულისა და საჯარო ინტერესების გათვალისწინებით, სამინისტროს მიერ მოხდა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით კანონმდებლობით დადგენილი ადმინისტრაციული წარმოების ვადის გახანგრძლივება ერთი თვის ვადით. რის შესახებაც ასევე სამინისტროს ოფიციალური ვებ-გვერდის საშუალებით ეცნობა დაინტერესებულ საზოგადოებას და კვლავ მიეცა შესაძლებლობა გაზრდილი ვადის ფარგლებში დამატებით წარმოედგინათ შენიშვნები და მოსაზრებები. გარდა აღნიშნულისა, ადმინისტრაციული წარმოების

ფარგლებში სხვადასხვა ფორმატში მოხდა წარმოდგენილი პროექტით გათვალისწინებული საკითხის განხილვა, მათ შორის საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების კომიტეტში ქვემო ქართლის რეგიონში გარემოს დაბინძურების შემსწავლელი სამუშაო ჯგუფის ფორმატში. აღნიშნული შეხვედრის საოქმო ჩანაწერის შესაბამისად, სამუშაოების განხორციელების საშუალება კომპანია “RMG”-ს არ უნდა მიეცეს მხოლოდ ახალ საბადოებზე, ამავე ოქმის მიხედვით, არ უნდა შეჩერდეს არსებულ საბადოებზე შესაბამისი სამუშაოები და კომპანიას უნდა მიეცეს შესაძლებლობა გარემოსდაცვითი ღონისძიებების განხორციელების მიზნით განახორციელოს შესაბამისი აქტივობები. სამუშაო ჯგუფში მიღებული აღნიშნული გადაწყვეტილების შესახებ, კომიტეტის მიერ ასევე ეცნობა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს. გარდა აღნიშნულისა, საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების კომიტეტის მიერ სამინისტროში წარმოდგენილი იქნა წერილი, რომლის შესაბამისად, საბადოების არსებული მეთოდოლოგიით და პრაქტიკით დამუშავების გაგრძელება და ახალი სამუშაოების დაწყება სხვა საბადოებზე, გაზრდის დაბინძურების დონესა და მის არეალს ქვემო ქართლის რეგიონში. შესაბამისად, საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების კომიტეტის რეკომენდაციით კომპანიას არ უნდა მიეცეს უფლება ბნელი ხევის ტერიტორიაზე დაიწყოს ახალი საბადოს დამუშავება, ვიდრე კომპანიის მხრიდან არ განხორციელდება რეალური ქმედებები არსებული მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად.

აღსანიშნავია ასევე, რომ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში, სამინისტროს მიერ შპს RMG GOLD-ის მიმართ გაგზავნილ იქნა დამაზუსტებელი წერილი, რომლითაც სამინისტრო კომპანიას სთხოვდა წარმოედგინა უფრო მეტად დეტალიზებული ინფორმაცია „საყდრისის“ გროვული გამოტუტვის საწარმოო უბნის გაფართოების პროექტზე, სადაც ასევე დეტალურად იქნებოდა მოცემული რა მიზნებისათვის ხდებოდა გამოსატუტი მოედნების გაფართოება კომპანიის მიერ. შპს „RMG Gold“-მა ამავე წარმოების ფარგლებში სამინისტროს წერილობით განუმარტა, რომ ვინაიდან გაიზარდა საყდრისის საბადოდან მოპოვებული და გამოსატუტად განთავსებული მადანი, გამოტუტვის მოედნების მოცულობისა და სიმაღლის საპროექტო ნიშნულის დაცვისა და საწარმოო პროცესის უსაფრთხოების მიზნით საჭირო გახდა შპს „RMG Gold“-ის „საყდრისის“ გროვული გამოტუტვის არსებული მოედნების გაფართოება. ოფიციალურ კორესპონდენციაში ასევე მითითებულია, რომ გროვული გამოტუტვის მოედნების გაფართოების პროექტი გულისხმობს და მოიცავს მადნის გადამუშავების შემდეგ ვარიაციებს:

- საყდრისის არსებული გროვებიდან კუდების აღება და გადატანა ახალ მოედნებზე (საყდრისის არსებული გროვების გადაბრუნება);
- საყდრისის საბადოზე მოპოვებული მადნის გადამუშავება;
- საყდრისის საბადოდან მოპოვებული მადნის, ბნელიხევის საბადოდან მოპოვებული მადნისა და არსებულ გროვებზე გამოტუტული მადნის კუდების შერევით მიღებული მადნის გადამუშავება.

განმარტებულია, რომ აღნიშნული სქემა მოიცავს, ტექნოლოგიური სქემის შეუცვლელად, მადნის გადამუშავების ვარიაციების ცალ-ცალკე ან ერთობლივად განხორციელებას, ბნელი ხევის საბადოდან მოპოვებული მადნის გადამუშავება კი მოხდება მხოლოდ საბადოს დამუშავების შემზღვეველი გარემოებების აღმოფხვრის შემდგომ. ამასთან, დამატებით, კომპანიის განმარტებით, ამ ეტაპზე გამოსატუტი მოედნის გაფართოება გამოწვეულია უმთავრესად გამოტუტვის მოედნების მოცულობისა და საპროექტო ნიშნულის დაცვისა და საწარმოო პროცესის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად.

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად, შპს „ჯორჯიან გოლდ კომპანი“ ლიცენზიას იჯარით გადასცემს შპს „RMG Gold“-ს.

საყდრისის საბადო მდებარეობს დმანისის (დასავლეთ ნაწილი) და ბოლნისის (აღმოსავლეთ ნაწილი) მუნიციპალიტეტებში, სს „RMG Copper“-ის „მადნეულის“ საბადოდან 7-7.5 კმ-ში, ხოლო დაბა კაზრეთიდან 3-3.5 კმ-ში. საბადოს (სალიცენზიო ტერიტორიის) ფარგლებში განთავსებულია 5 კარიერი, საიდანაც მიმდინარეობს ოქროსშემცველი კვარციტებისა და ოქრო-სპილენძის მადნების მოპოვება. საბადოს დამუშავების მეთოდია ღია სამთო სამუშაოები. მადნის გადამუშავების მოცულობა – 2 000 000 ტ/წელი და საბადოს ფართობი - 193,76 ჰა.

საბადოს სამხრეთ-აღმოსავლეთით, მდინარე მაშავერას გადაღმა, 1.6 - 1.7 კმ პირდაპირ მანძილზე მდებარეობს სოფელი ბალიჭი. უბნის სამხრეთ-დასავლეთით, ქედებს გადაღმა დაახლოებით 2.8 კმ პირდაპირ მანძილზე მდებარეობს სოფელი დიდი დმანისი და ვარდისუბანი, ხოლო იგივე მიმართულებით უბნიდან დაახლოებით 2.9 კმ პირდაპირ მანძილზე კი - სოფელი მაშავერა.

საყდრისის საბადოს ოქროსშემცველი კვარციტების გადამუშავებისათვის გათვალისწინებულია ნატრიუმის ციანიდის ხსნარით ოქროს გამოტუტვის გროვული მეთოდი.

საყდრისის მადნის გროვული გამოტუტვის საწარმოო უბანი და მისი გაფართოების პროექტი ხორციელდება დმანისის მუნიციპალიტეტში სოფ. დიდი დმანისის მიმდებარეთ, მდინარე მაშავერას გასწვრივ, მისი მარცხენა მცირე შენაკადის კვირაცხოვლის დელეს მარცხენა ფერდობის ფარგლებში. საქმიანობისთვის გამოყოფილი მთლიანი ტერიტორიის ფართობი შეადგენს დაახლოებით 68,16 ჰა-ს, აქედან არსებული გროვული გამოტუტვის მოედნების მიერ დაკავებული ტერიტორია შეადგენს დაახლოებით 20.57 ჰა-ს, ხოლო მოედნების გაფართოებისთვის გამოყოფილი ტერიტორიის ფართობი შეადგენს დაახლოებით 9.68 ჰა-ს. ჰიფსომეტრიული ნიშნულები იცვლება ზ/დ 770 მ-დან 870 მ-მდე.

გუშ-ის ანგარიშის თანახმად, ოქრო-პოლიმეტარული მადნების გადამუშავების პირველი ალტერნატიული ვარიანტით გათვალისწინებული იყო ბნელი ხევის საბადოდან ღია კარიერული წესით მოპოვებული მადნის სრული ციკლით გადამუშავება (დამსხვრევა, გროვული გამოტუტვა ნახშირით ადსორბირება) ადგილზე, ბნელიხევის საბადოს მიმდებარედ, სალიცენზიო ტერიტორიის ფარგლებში. ამისათვის საჭირო იყო ადგილზე მადნის გროვული გამოტუტვის საწარმოო უბნის მშენებლობა, რაც მოიცავს გამოსატუტი მოედნებისა და სხვა ყველა საჭირო ინფრასტრუქტურის მოწყობას. როგორც ანგარიშშია აღნიშნული, სამუშაოებისთვის საჭირო იქნებოდა დაახლოებით 19 ჰა უმეტესად ტყით დაფარული ფართობის გამოყენება.

მეორე ალტერნატივით განხილული იყო ბნელი ხევის საბადოდან მოპოვებული მადნის ავტოთვითმცლელელებით ტრანსპორტირება საყდრისის არსებული მადნის გროვული გამოტუტვის საწარმოო უბანზე და აქ მოქმედი წარმოების ფარგლებში საყდრისის საბადოდან მოპოვებულ მადნებთან ერთად მათი სრული ციკლით დამუშავება. ალტერნატიული ვარიანტების შეჯერების შედეგად მხედველობაში იქნა მიღებული, რომ მეორე ალტერნატივის შემთხვევაში ხშირი, ფოთლოვანი ტყით დაფარულ ადგილზე არ მოხდება საწარმოო მოედნის მშენებლობა, არ იქნება საჭირო ხე-ტყის გაჩეხვა და შესაბამისად ზემოქმედება მცენარეულ საფარზე საგრძნობლად შემცირდება. აგრეთვე, გროვული გამოტუტვის არსებულ ადგილზე საწარმოო მოედნის გაფართოება საგრძნობლად შეამცირებს პროექტის განხორციელებით გამოწვეულ ზემოქმედებას ნიადაგზე. მეორე ალტერნატივის შემთხვევაში, ვინაიდან არ მოხდება ახალ ადგილზე საწარმოო მოედნის მშენებლობა, საერთოდ გამოირიცხება მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში ატმოსფერულ ჰაერზე მავნე ზემოქმედება. ბნელიხევის საბადოს ტერიტორიაზე არ წარმოიქმნება დამატებითი რაოდენობის ჩამდინარე წყლები, შესაბამისად ადგილზე ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლებზე ზეგავლენა არ მოხდება, ასევე არ წარმოიქმნება საყოფაცხოვრებო, სამრეწველო და სახიფათო ნარჩენები. ბნელი

ხევის საბადოს ტერიტორიაზე საგრძნობლად შემცირდება პროექტის უარყოფითი ზემოქმედება ადგილობრივ ბიომრავალფეროვნებაზე. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, მიზანშეწონილად იქნა მიჩნეული მეორე ვარიანტის განხორციელება და გროვული გამოტუტვის მოედნების გაფართოება.

გზშ-ის ანგარიშის შესაბამისად, არსებული საყდრისის გროვული გამოტუტვის საწარმოო უბნის შემადგენლობაში შედის: გროვული გამოტუტვის მოედნები და საწარმოო მოედანი, სადაც განთავსებულია ძირითადი სამუშაო კვანძები. საწარმოო მოედნის ჩრდილოეთით, უფრო მეტი დახრილობის მქონე ფერდობზე, განთავსებულია მადნის გროვული გამოტუტვის მოედნები, რომლებიც დამცავი ბერმებით არის გამოყოფილი საწარმოო მოედნისაგან. გამოტუტვის მოედნების ფუძე დამუშავებულია და ქმნის ტერასებს. შესაბამისად, გამოტუტვის მოედნები მორგებულია ფერდობის რელიეფს.

წარმოდგენილი ანგარიშის მიხედვით, გამოტუტვის თითოეული მოედანი წარმოდგენს ტერასას, ფუძე მოწყობილია დატკეპნილი წვრილდისპერსიული ინერტული მასალით (წვრილად დამსხვრეული ადგილობრივი გრუნტი), რომელზეც დაფენილია მაღალი სიმკვრივის პოლიეთილენის ფირი (პოლიქლორვინილის აფსკი, ე.წ. HDPE). ყოველი მოედნის ფუძეზე მოწყობილია ციანხსნარების სადრენაჟო სისტემა შესაბამისი ზუმფებით. შემდეგ მოედანზე შტაბელებად (გროვებად) იყრება ტექნოლოგიური ციკლით განსაზღვრულ საჭირო ზომამდე დამსხვრეული მადანი. შტაბელები (გროვები) განლაგებულია დაახლოებით 8-10 მ-იან იარუსებად. დღეის მდგომარეობით, არსებული მადნის გამოტუტვის მოედნები, რომლებზეც განლაგებულია გროვები, ქმნის 9 საფეხურს. ამჟამად მოედნების საერთო სიმაღლე დაახლოებით 85 მ-ის ფარგლებშია. საბოლოოდ, ახალი პროექტის დასასრულისათვის გამოტუტვის მოედნების საერთო სიმაღლე მიაღწევს დაახლოებით 100 მ-ს. ექსპლუატაციაში მყოფი გროვის ზედაპირზე განთავსებულია ციანიდის ხსნარების მიწოდების და მორწყვის სისტემა.

არსებული „საყდრისის“ გროვული გამოტუტვის საწარმოო მოედანზე განთავსებულია შემდეგი ძირითადი კვანძები: სამსხვრევ-დამხარისხებელი კვანძი; ადსორბციის კვანძი; ნატრიუმის ციანიდის კვანძი; სასაწყობე მეურნეობა და სხვა საჭირო ინფრასტრუქტურის ობიექტები. საწარმოო მოედანზე განლაგებულია შემდეგი ინფრასტრუქტურა: ადსორბციის სვეტი (აქტივირებული ნახშირის ფილტრი); ოქროსშემცველი (ნაჯერი) ხსნარის გუბურა; შუალედური (ნახევრად ნაჯერი) ხსნარის გუბურა; ნეიტრალური (ფუჭი) ხსნარის გუბურა; სამარაგო წყლის გუბურა (საიდანაც ხორციელდება ტექნოლოგიური პროცესისათვის საჭირო წყლის შევსება) ხსნარების გადასატუმბი ტუმბოები; ციანიდის ხსნარის შემრევი აუზი; რეაგენტების საწყობი; სასადილო; საოფისე და საწარმოო კონტეინერები.

უფრო აღმოსავლეთით განთავსებულია საავარიო (სათადარიგო) წყლის გუბურა მოცულობით დაახლოებით 50000 მ³. ამ ადგილას საწარმოო მოედნის სიგანე იზრდება და დაახლოებით 150-250 მ-ს აღწევს.

საწარმოო უბნის ელექტროენერგიით მომარაგება ხდება შპს „RMG Gold“-ის კუთვნილი 10 კვ სიმძლავრის საჰაერო გადამცემი ხაზით, სს „RMG Copper“-ის ქვესადგურიდან. წყლით (როგორც საწარმოო, ისე სასმელ-სამეურნეო) მომარაგება ხორციელდება გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის კუთვნილი წყალსადენიდან, რომელიც უზანს უკავშირდება პლასტმასის მილის საშუალებით.

მადნის გროვული გამოტუტვის საწარმოო უბანზე განთავსებული შემნახველი აუზების (გუბურების), დანიშნულებაა ოქროსშემცველი და ოქროგამოცლილი ხსნარების შეგროვება და დროებითი შენახვა. საყდრისის გროვული გამოტუტვის საწარმოო უბანზე განთავსებული ტექნოლოგიური გუბურების მოცულობა შემდეგია: ოქროსშემცველი (ნაჯერი) ხსნარის აუზი $V = 3450$ კუბ.მ. $H = 4,5$ მ ; შუალედური (ნახევრად ნაჯერი) ხსნარის აუზი $V = 2920$ კუბ.მ. $H = 4,5$ მ ; ნეიტრალური (ფუჭი) ხსნარის აუზი $V = 2920$

კუბ.მ. $H = 4,5$ მ ; წყლის სამარაგო აუზი $V = 3200$ კუბ.მ. $H = 4,5$ მ ; საავარიო აუზი $V = 48782$ კუბ.მ. $H = 9,0$ მ.

აუზების ფსკერი და ფერდობები მოწყობილია მადნის გროვების საფუძველის კონსტრუქციის ანალოგიურად. აუზების მუშა მოცულობა საშუალებას იძლევა, მიიღოს მთლიანი ხსნარი მადნის შტაბელიდან იმ შემთხვევაში, თუ გროვული გამოტუტვის კომპლექსის მუშაობა შეფერხდება 2-3 საათზე მეტი ხნით. ნალექების გამო წყლის მაქსიმალური მიწოდების პერიოდში ხსნარის შეგროვების უზრუნველსაყოფად აუზებს შორის გათვალისწინებულია გადადინების მილები.

ავარიული აუზი განკუთვნილია ხანგრძლივი წვიმების შედეგად წარმოქმნილი ჭარბი ხსნარების შეგროვებისა და დროებით შენახვისათვის, აგრეთვე უვნებელყოფილი ხსნარების შენახვისთვის ექსპლუატაციის დასასრულს.

ბნელიხევის და საყდრისის საბადოს მადნების გადამუშავების ტექნოლოგიური სქემა მოიცავს: მადნის ტრანსპორტირებას ე.წ. ბნელიხევის და საყდრისის საბადოებიდან საყდრისის მადნის გროვული გამოტუტვის საწარმოო უბანზე; „საყდრისის“ საწარმოო უბანზე განხორციელება: მადნის დამხვრევა; მადნის შერევა; მადნის გროვული გამოტუტვა ციანიდის ხსნარის საშუალებით; ნახშირით ადსორბირება; ადსორბირებული ნახშირის ტრანსპორტირება შპს „RMG Gold“-ის ე.წ. „კვარციტის“ ადსორბცია-დესორბცია-რეგენერაციის ქარხანაში; დაბა კაზრეთში, შპს „RMG Gold“-ის არსებულ ქარხანაში განხორციელება: ელუირება; ელექტროლიზი; დორე შენადნობის დნობა.

პროექტით გათვალისწინებულია ოქროს შემცველი 1 400 000 ტ/წ მადნის გადამუშავება. ტექნოლოგიური რეჟიმის გათვალისწინებით, მიღებულია შემდეგი მუშაობის რეჟიმი: სამუშაოთა დღეების რაოდენობა 365 დღე; სამუშაოთა ცვლების რაოდენობა დღე-ღამეში 2 ცვლა; ცვლის ხანგრძლივობა 10 სთ. სამუშაო საათები წელიწადში 7300 სთ.

გამოსაყენებელი რეაგენტების ხარჯი შეადგენს ნატრიუმის ციანიდი NaCN 0.7 კგ/ტ მადანზე. კირი - 7 კგ/ტ მადანზე. აქტივირებული ნახშირი -0.019 კგ/ტ მადანზე.

შესასრულებელ სამუშაოთა მოცულობის გათვალისწინებით სამშენებლო ბანაკის მოწყობა გათვალისწინებული არ არის. სამშენებლო ბანაკის ფუნქციას შესასრულებს გროვული გამოტუტვის მოედნებზე არსებული ინფრასტრუქტურა. სამშენებლო მასალების და დანადგარ-მოწყობილობის დასაწყობება მოხდება სამშენებლო მოედანზე ცალკე გამოყოფილ უბანზე. სამშენებლო მასალების შესანახად გამოყენებული იქნება არსებული სასაწყობე მეურნეობები. დაგეგმილი სამუშაოების განხორციელების პროცესში დასაქმებული პერსონალი გამოიყენებს გროვული გამოტუტვის მოედნებზე განთავსებულ კონტეინერული ტიპის ოფისებს.

საწარმოო მოედანზე დაგეგმილია ნავთობპროდუქტების - დიზელის საწვავის საცავების მოწყობა. საცავი განთავსდება საყდრისის უბნის დამხმარე ნაგებობების საწარმოო ზონაში, სადაც მოეწყობა შესაბამისი ინფრასტრუქტურა. ავტოგასამართი სადგური გათვალისწინებულია საწარმოში მომუშავე ავტოსატრანსპორტო საშუალებებისთვის, რომლებიც მოიხმარენ დიზელის საწვავს.

გამოსატუტი მოედნების მოწყობისათვის ახალ ტერიტორიებზე მოიხსნება ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა, რომლის საერთო მოცულობა საშუალოდ შეადგენს 17148 მ³-ს. მოსახსნელი ნიადაგის სიმძლავრე შეადგენს 10 სმ-ს. ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა და სარეკულტივაციო სამუშაოები განხორციელდება „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე" საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბერის N424 დადგენილების მოთხოვნების შესაბამისად. ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა განთავსდება ცალკე წინასწარ გამოყოფილ ტერიტორიაზე, გროვებად შესაბამისი წესების დაცვით. ნაყარები მაქსიმალურად დაცული იქნება წყლისმიერი და ქარისმიერი ზემოქმედებისგან.

სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდგომ ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა ძირითადად გამოყენებული იქნება სარეკულტივაციო სამუშაოებში.

გამოსატუტი მოედნისათვის გასუფთავებული ტერიტორიის ზედაპირი შემდგომ დამუშავდება შესაბამისი ტექნიკური საშუალებებით 1500 მმ სიღრმემდე. ამის შემდეგ ზედაპირი მოსწორდება და დაიტკეპნება ვიბრომტკეპნის საშუალებით. მთელი ზედაპირის ფართობი გამოიკვლევა ვიზუალურად, სინთეტიკური საგების დაზიანების თავიდან აცილების მიზნით საგების ქვეშ მოეწყობა არანაკლებ 300 მმ ბუფერული ფენა, რისთვისაც გამოყენებული იქნება კუდების ქვიშა, ან წვრილ ფრაქციად (5 მმ-მდე) დამსხვრეული ფუჭი ქანი. მოედნების ზედაპირზე ეწყობა სპეციალური ბერმები. მომზადებულ ზედაპირზე და ბერმებზე საფენებად გამოყენებული იქნება მაღალი სიმკვრივის პოლიეთილენის ფირი სისქით 1,5 მმ. დაფენილი მაღალი სიმკვრივის საგების ნაწიბურები შედუღდება, ხოლო შემდეგ ისინჯება მთლიანობაზე ჰაერის დაჭირხვნით, რათა არ მოხდეს შემდგომში ხსნარის გაჟონვა. დაფენილი საგების ნაპირები თავსდება დამამაგრებელ, 0.5 მ-ის სიღრმის თხრილში, რომელიც შემდეგ გრეიდერის საშუალებით ამოივსება.

ხსნარი, გროვის ყოველი უჯრიდან მიემართება მილებში – კოლექტორებში, რომლებიც განლაგებული იქნება უჯრედის ყველაზე დაბალ ნაწილში. მილი – კოლექტორის საშუალებით ხსნარი ხვდება შემკრებ მილებში, საიდანაც ხსნარის შემცველობის მიხედვით მიემართება ნაჯერი ან ნახევრად ნაჯერი ხსნარის (შუალედურ) აუზებში.

დრენაჟის სისტემა და დამცავი საფარი მადნის გროვებიდან ხსნარის კარგი დრენაჟისათვის და ასევე პლასტიკურ საგებზე ჭარბი ჰიდროსტატიკური წნევის წარმოქმნის თავიდან აცილების მიზნით, მაღალი სიმკვრივის საგებზე განლაგებული იქნება ერთმანეთისგან 5-10 მ-ით დაშორებული პერფორირებული დრენაჟის მილები.

სამსხვრევ დანადგარზე დამსხვრეული მადანი ავტოთვითმცლელების საშუალებით გადაიზიდება გამოსატუტ მოედანზე. დამსხვრეული მადნის პარალელურად, გზმ-ს ანგარიშის მიხედვით გათვალისწინებულია არსებული გამოტუტვის კუდების გამოყენება ახალი მოედნების ფორმირებისათვის. ამისათვის, ეტაპობრივად მოხდება არსებული გროვებიდან კუდების აღება და გადატანა ახალ მოედნებზე. დამსხვრეული მადანი და კუდები (პროპორცია 1:2) ბულდოზერის საშუალებით აირევა ადგილზე. მადნის გროვების მოწყობა დაიწყება უჯრედის (სეგმენტის) ზედა ნაწილში და თანდათან შეავსებს უჯრედს ზევიდან ქვევით. მადანი შტაბელირდება 8-10 მეტრი სიმაღლის იარუსებად.

გამოტუტვის სიტემა, მილსადენი და სარწყავი მოწყობილობის ქსელი ერთნაირია გროვული გამოტუტვის ყოველი უჯრედისათვის. მილსადენის სისტემა მოიცავს ორ ძირითად მილსადენს, რომელიც მოედინება ორი ტუმბოდან, რომლებიც განლაგებულია ფუჭი ხსნარის და შუალედური ხსნარის აუზთან. მილსადენები გროვის ფუძის გასწვრივ არიან განლაგებული. ყოველი უჯრედის ძირში ორი ძირითადი მილსადენი ერთიანდება სარქველიანი მოწყობილობის საშუალებით. გროვის მაგისტრალური მილსადენი აუყვება ფერდობს გროვის ყოველი ცალკეული სეგმენტის ზედა ნაწილში. ფუჭი, თუ შუალედური ხსნარის მიწოდება შესაბამის მილსადენში ხორციელდება ვენტილების საშუალებით.

მაგისტრალური მილსადენები ანაწილებენ ხსნარს გამანაწილებელ მილებში, რომლებიც 5-10 მ-ით არიან დაცილებული და მიემართებიან ყოველი მოქმედი სეგმენტის გასწვრივ. მადნის შტაბელის ზედაპირის სარწყავად გათვალისწინებულია "Wobbler" ტიპის სარწყავი. სარწყავი სისტემის მილსადენი შედგება პოლიეთილენის მილებისგან. გამოტუტვის ციკლის დასრულების შემდეგ სარწყავი სისტემა იხსნება და გამოიყენება შემდგომ ციკლში.

შტაბელად დაწყობილ მადანს რწყავენ ნატრიუმის ციანიდის ხსნარით. ოქროშემცველი ხსნარები ჟონავს მადნის შტაბელიდან და გროვდება ოქროშემცველი

ხსნარების აუზში. ოქროგამოცლილი ხსნარები ბრუნდება შტაბელის სარწყავად. გამოტუტვის სრული ციკლი შედგება რამდენიმე სტადიისგან: შტაბელის დანამვა (წყლით გაჯერება); გამოტუტვა; გამოტუტვის შემდეგ ხსნარების დრენირება.

ტექნოლოგიური სქემა მოიცავს შემდეგ ოპერაციებს: ოქროს დესორბციას აქტივირებულ ნახშირზე; გაჯერებული აქტივირებული ნახშირის გადატანას დესორბციაზე; ახალი ან რეგენერირებული ნახშირის ჩატვირთვა. დესორბციის პროცესი უწყვეტია და ტარდება ნახშირისა და ხსნარის ურთიერთსაწინააღმდეგო გადაადგილებით. პროდუქტიული ხსნარებიდან ოქროს ამოღებისთვის გათვალისწინებულია მრავალსექციური დესორბციის კომპი. საყდრისის გროვული გამოტუტვის საწარმოო უბანზე უკვე არსებობს დესორბციის სვეტი. მწარმოებლურობის გაზრდასთან დაკავშირებით იგეგმება ახალი სვეტის მშენებლობა.

„საყდრისის“ და „ბნელი ხევის“ კარიერებიდან მოპოვებული მადნის ტრანსპორტირება ხორციელდება 30-40 ტონიანი ავტო-თვითმცლელებით, რომლებიდანაც მადანი ჩაიყრება სამსხვრევის ბუნკერში ან უბანზე განთავსებულ დაუხარისხებელი მადნის დროებითი საწყობის ტერიტორიაზე.

პროექტის მიხედვით გათვალისწინებულია „ბნელიხევის“ კარიერიდან საყდრისის საწარმომდე მისასვლელი მოხრეშილი გზის რეაბილიტაცია/მშენებლობა. გზის სიგრძე შეადგენს 24,9 კმ-ს, მათ შორის მოსაწყობი გზის (ახალი) სიგრძე 2,82 კმ-ს, საერთო ფართობი 6,76 ჰა-ს.

გზმ-ის ანგარიშში განხილულია გზის მარშრუტის სამი ალტერნატიული ვარიანტი რომელთაგან შერჩეული გზა, ბნელიხევის საბადოდან მდ. ხრამის მარჯვენა ნაპირზე გადმოსვლის შემდეგ გაივლის რამდენიმე დასახლებულ პუნქტს (სოფ. ბერთაკარი, ქვეში) და გადის მთავარ, მარნეული-გუგუთის საავტომობილო ტრასაზე. დაბა კაზრეთიდან დაახლოებით 12 კმ-ში, საყდრისის საბადოს „ყაჩაღიანის“ კარიერის ფარგლებში, მოძრაობა გადაინაცვლებს უკვე შპს „RMG Gold“-ის სალიცენზიო ტერიტორიის საზღვრებში, საიდანაც შიდა საკარიერო და მისასვლელი გზების საშუალებით მიაღწევს საბოლოო დანიშნულების ადგილამდე.

სამშენებლო გზის პროექტირების ეტაპზე ჩატარდა საპროექტო ტრასის გეოლოგიური შეფასება. გეოლოგიური დასკვნების მიხედვით საპროექტო ტრასის ფარგლებში გრუნტის წყლები გამოვლენილი არ ყოფილა. ფერდის ჩამოშლის და ეროზიული საფრთხის თავიდან აცილების მიზნით ჭრილის შემდგომ წარმოქმნილი ფერდები დამუშავებული იქნება შესაბამისი ქანობებით. გეოლოგიური კვლევის მიხედვით სამშენებლო მონაკვეთზე მეწყრული უბნების გამოვლენა ნაკლებად სავარაუდოა. მეწყრული პროცესების გამოვლენის შემთხვევაში, ფერდის მდგრადობა დაცული იქნება ბეტონის (გაბიონი) ზედა საყრდენი კედლით. აღნიშნული სამუშაოები შესრულდება უსაფრთხოების ნორმებისა და პროექტის სრული დაცვით. მინიმუმამდე იქნება დაყვანილი გარემოს დაბინძურების შემთხვევითობა: საწვავისა და საპოხი მასალების დაღვრა, საყოფაცხოვრებო ნარჩენებით დანაგვიანება (განთავსდება შესაბამისი ურნები).

საგზაო სამუშაოების შესრულებისას, ისევე როგორც ტრასის ექსპლუატაციისას, გარემოში მავნე ნივთიერებების სახით გამოიყოფა არაორგანული მტვერი და ნამწვი აირები. გზმ-ის ანგარიშში გროვული გამოტუტვის საწარმოო უბნის ექსპლუატაციის ეტაპზე ზემოქმედების შემარბილებელ ღონისძიებად განხილულია გზების პერიოდული მორწყვა მშრალ ამინდში, ხოლო წვიმიანში - საბურავების რეცხვა მანქანის კარიერიდან გამოსვლის შემდეგ, ასევე სიჩქარის რეგულირება.

ბნელიხევის კარიერზე მისასვლელი გზის გაყვანისას წინასწარი გაანგარიშებით მოსალოდნელია დაახლოებით 13520 კუბ.მ ოდენობის ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა. მოსახსნელი ნიადაგის სიმძლავრე შეადგენს 10 სმ-ს. ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა

განთავსდება ცალკე წინასწარ შერჩეულ ტერიტორიებზე, გროვებად შესაბამისი წესების დაცვით.

საწარმოში სასმელ-სამეურნეო მიზნებისათვის საჭირო წყლის ხარჯი იქნება 2 მ³ დღე-ღამეში ანუ 0,083 მ³/სთ-ში.

სასმელ-სამეურნეო ჩამდინარე წყლების დღელამური და საათური ხარჯები საყდრისის კარიერისა და გამოტუტვის გროვის უბნის ადმინისტრაციული და დამხმარე ბლოკებიდან შეადგენს 1,6 მ³/დღ-ში, ანუ 0,067 მ³/სთ-ში.

ტერიტორიაზე წარმოქმნილი ადმინისტრაციული და დამხმარე ბლოკების (მობილური, საველე ტიპის კონტეინერები, სანიტარული კვანძი და სხვა.) სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო (საკანალიზაციო) წყლების გაწმენდის მიზნით, ეწყობა ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობა 12 მ³/დღე-ღამეში წარმადობით. ბიოლოგიური გაწმენდისათვის შერჩეული იქნა კომპანია შპს „ქიმინვესტის“ მიერ წარმოდგენილი სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობა.

გამწმენდ ნაგებობაზე შემოსული ჩამდინარე წყალი პირველ რიგში გაივლის მექანიკურ წმენდას ფილტრის საშუალებით. რის შემდგომაც წყალს სცილდება 3 მმ-ზე მეტი ზომის ნაწილაკები, რომლებიც იწურება და საბოლოოდ ხვდება ტომრებში. პერიოდულობით გადაიქაჩება ფილტრზე. ლექის უმეტესი ნაწილი რჩება ფილტრზე, ხოლო მცირე მასა კვლავ სალექარში ბრუნდება.

სალექარიდან გამოსული გამჭვირვალე წყალი ხვდება აერატორში, აერატორიდან გამოსული წყალი გაივლის პარალელურად მომუშავე ორ ბიოფილტრს, რომელთა რეგენერაცია ხდება მონაცვლეობით, რეგენერაციიდან გამოსული წყალი ფილტრის საშუალებით კვლავ ხვდება რადიალურ სალექარში. ფილტრზე აუცილებლად უნდა დარჩეს ჭარბი ლამის ძირითადი ნაწილი იმ შემთხვევაში თუ ფილტრზე არ დარჩა ლამის საკმარისი რაოდენობა სალექარში ავტომატურად დოზირდება ნატრიუმის ჰიპოქლორიდი, რათა განადგურდეს მიკროორგანიზმების გარკვეული რაოდენობა.

ბიოფილტრიდან გამოსული წყალი ხვდება შემრევ მოცულობაში, სადაც ხდება მისი ქლორირება. ტექნოლოგიური პირობების მიხედვით გამწმენდი ნაგებობების მეშვეობით გაწმენდილი წყლების გამოყენება შესაძლებელია გამოტუტვის სისტემისთვის გათვალისწინებულ ქარხნისათვის საჭირო ტექნიკურ წყლებთან ერთად. აღნიშნულიდან გამომდინარე, პროექტით გათვალისწინებულია გაწმენდილი წყლის გადატუმბვა ტექნოლოგიურ ციკლში ჩართულ ფუჭი ხსნარების აუზში.

აუზში წყლის დონის მომატების შემთხვევაში, გამწმენდი ნაგებობიდან გაწმენდილი წყლის ჩაშვება მოხდება კვირაცხოვლის დღეში, რომელიც უერთდება მდ. მაშავერას.

გზმ-ს ანგარიშში გაანგარიშებულია სანიაღვრე წყლების რაოდენობა კარიერებიდან, ფუჭი ქანების სანაყაროებიდან და სხვა საწარმოო ტერიტორიებიდან. შესაბამისად, კარიერული ჩამდინარე წყლების საათური და წლიური ხარჯი იქნება: 257,8 მ³/სთ; 296920,1 მ³/წელ.

საყდრისის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი კარიერული „მჟავე“ წყლების მაღალი ეფექტურობით გაწმენდის უზრუნველსაყოფად დაგეგმილია თანამედროვე ტიპის ქიმიური გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა.

სანიაღვრე წყლების (მათ შორის უბნების გარეთ მაგ: გზებზე და სხვ.) შეგროვებისთვის საწარმოს პერიმეტრზე მოეწყობა სანიაღვრე წყლების შემკრები არხების სისტემა. შემკრები სისტემით საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლები მიმართული იქნება სანიაღვრე წყლების შემკრები ავზისკენ (მიმდები გუბურა). სანიაღვრე წყლების შემკრების ავზის მოწყობა გათვალისწინებულია კარიერული „მჟავე“ წყლების გამწმენდი ნაგებობის მიმდებარედ. შემკრები ავზიდან სანიაღვრე წყლების გადადინება მოხდება გამწმენდ ნაგებობაში (ქიმიური გამწმენდი) და გაწმენდილი წყალი ჩაედინება მდ. მაშავერაში.

წყლების დაბინძურებაზე მონიტორინგისათვის საწარმოო უბნის ქვედა ნაწილში მოეწყობა ჭაბურღილები გრუნტის წყლების ანალიზური კონტროლისათვის. გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია საკონტროლო კომპონენტების ნუსხა, შერჩეულია ზედაპირული წყლების მდგომარეობაზე დაკვირვების წერტილები: ბალიჭის ხიდი, საყდრისი და მაშავერა (ფონი). კონტროლს დაექვემდებარება: pH, Cu, Zn, Fe, CN-იონები და Cd (ზედაპირულ წყლებში).

ზედაპირული და გრუნტის წყლების დაბინძურების რისკები, ანგარიშის თანახმად ძირითადად ავარიულ სიტუაციებთან ასოცირდება: გროვის ჩამოშლა, გუბურების ფსკერის ჰერმეტიზაციის დარღვევა. საწარმოს ნორმალური ფუნქციონირების დროს ტექნოლოგიურ პროცესში მონაწილე ყველა წყალხსნარი ჩაკეტილ წრებრუნვაშია და ახალი ტექნიკური წყლის დამატება ხდება აორთქლებულის კომპენსაციისათვის.

გზმ-ში განხილულია შრომის უსაფრთხოების საკითხები, დაწყებული სამთო სამუშაოებიდან, დამთავრებული გროვული გამოტუტვით. საყდრისის საწარმოო უბნის მუშა-მოსამსახურეებისათვის, რომლებსაც უწევთ მომეტებული რისკის შემცველი სამუშაოს შესრულება კომპანიის მიერ გათვალისწინებულია სპეცტანსაცმლისა და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების შეძენა. გზმ-ში გაწერილია შრომის უსაფრთხოების ის ღონისძიებები, რომელთა გატარებაც აუცილებელია თანამშრომელთა ჯანმრთელობის შენარჩუნებისა და გარემოს დაცვისათვის.

წარმოდგენილ გზმ-ის ანგარიშში აღწერილია ავარიული სიტუაციები დაწყებული ხანძრიდან შეტყობინება-რეაგირების იერარქიის ჩათვლით. ავარიული სიტუაციები აღწერილია დონეების მიხედვით.

გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია გარემოს ფონური მდგომარეობის აღწერა, გეოლოგიური პირობები, გეომორფოლოგია, საინჟინრო გეოლოგია, მდინარე კვირაცხოვლის ღელეს და მდ. მაშავერას ჰიდროლოგია, კლიმატი და მეტეოროლოგიური პირობები, ფლორა და ფაუნა. ფერდობების მდგრადობის გაანგარიშება. წარმოდგენილია ბოტანიკური კვლევის შედეგები, კერძოდ 2018 წლის 3 მარტს საყდრისის ხევში (მდ. მაშავერას მარჯვენა შენაკადი) კომპანია სამუშაო არეალის ფარგლებში ჩატარდა ბოტანიკური კვლევა, რომლის მიზანი იყო ხსენებული ტერიტორიის რამდენიმე ლოკაციაზე ჩატარებული კვლევის შედეგების და საკვლევი რეგიონის შესახებ არსებული სამეცნიერო ლიტერატურული მასალების საფუძველზე, არსებული მცენარეული ჰაბიტატების მდგომარეობის წინასწარი შეფასება.

გზმ-ს ანგარიშში ასახულია ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზეგავლენა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე მისი უმთავრესი ასპექტების გათვალისწინებით. იდენტიფიცირებულია საწარმოს მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები.

ობიექტის ექსპლუატაციისას ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა შემდეგი მავნე ნივთიერებები: აზოტის ოქსიდები, ციანწყალბადმჟავა, ჭვარტლი, შეწონილი ნაწილაკები, გოგირდის დიოქსიდი, გოგირდწყალბადი, ნახშირბადის მონოქსიდი, ნახშირწყალბადები (C₁₂-C₁₉ და ნავთის ფრაქცია).

მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიში შესრულებულია ორი სხვადასხვა გარემოებისთვის: I - საშტატო რეჟიმში ფუნქციონირებს ატმოსფეროს დაბინძურების ყველა წყარო (მათ შორის მოძრავი) და II - აფეთქებითი სამუშაოები - საშტატო რეჟიმში-ფუნქციონირებს ზალპური ემისიის 3 წყარო (სხვა წყაროები არ მუშაობს). გაბნევის ანგარიშის თანახმად, ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული არცერთი ზემოაღნიშნული მავნე ნივთიერების, მათ შორის ჯამური ზემოქმედების მქონე ნივთიერებათა ჯგუფების, კონცენტრაცია არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ დასაშვებ მნიშვნელობას ობიექტიდან 500 მ-იანი რადიუსის საზღვარზე და არც უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან მიმართებით (600 მ - კოლექტიური ბაღები).

შესაბამისად, მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება ზღვრულად დასაშვებ გაფრქვევებად.

ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების თავიდან აცილების ღონისძიებად განსაზღვრულია ნისლწარმოქმნელი აპარატის (Elephant) დამონტაჟება, რომელიც წყლის უწვრილესი წვეთების გაფრქვევით ახშობს მტვერწარმოქმნას. გარდა ამისა გათვალისწინებულია შიგასაწარმოო გზების მორწყვა.

მიუხედავად დამცავი ტუტეების არსებობისა ციანიდის ნარებში და მადანში (შესაბამისად NaOH და CaO) ჰიდროლიზი მცირედ, მაგრამ მაინც მიმდინარეობს და იზრდება გარემოს ტემპერატურის ზრდასთან ერთად 20%-ზე ზემოთ.

წარმოდგენილი 709233 კვ.მ. ფართობიდან (shp ფაილები), „სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების დადგენის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 4 აგვისტოს №299 დადგენილებით დამტკიცებული სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების მიხედვით, 13258 კვ.მ. მიწის ფართობი მდებარეობს სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ტყის ფონდში, აღნიშნული ტერიტორიიდან 12757 კვ.მ. მიწის ფართობზე გაცემულია წიაღის შესწავლა-მოპოვების ლიცენზია N1002122; 25.11.2014. ხოლო დანარჩენი 10808 კვ.მ. მიწის ფართობი მდებარეობს სიონის სატყეო უბნის კაზრეთის სატყეოში (კვარტალი NN22; 31, ყოფილ საკოლმეურნეო ტყე).

ანგარიშის თანახმად, ჩატარდა არსებული ჰაბიტატების ბოტანიკური აღწერა და როგორც ანგარიშშია აღნიშნული, აღწერილი ჰაბიტატების ფარგლებში მაღალი საკონსერვაციო ღირებულების სახეობები (საქართველოს წითელი ნუსხა) არ გვხვდება.

გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია საკვლევ ტერიტორიის ფარგლებში ჩატარებული ზოოლოგიური კვლევის შედეგები. ანგარიშის თანახმად მცენარეული საფარის გაჩეხვა გამოიწვევს ცხოველთა ადგილსამყოფელის განადგურებას, განსაკუთრებით ტყის ხელფრთიანებისთვის.

გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა, ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლების მონიტორინგის პროგრამა, წარმოდგენილია ატმოსფერული ჰაერისა და ხმაურის მონიტორინგის პროგრამა, შერჩეულია მონიტორინგის წერილები და განსაზღვრულია ჩატარების სიხშირე. წარმოდგენილია ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის პროგრამა და ნარჩენების მართვის გეგმა. შპს “RMG Gold”-ის საწარმოს საქმიანობის პროცესში, წარმოიქმნება სხვადასხვა ტიპისა და სახეობის, როგორც არასახიფათო, ისე სახიფათო ნარჩენები, რაც წარმოდგენილია ნარჩენების მართვის გეგმაში. ცხრილის სახით წარმოდგენილია ნარჩენების აღწერა, ფიზიკური მდგომარეობა, კლასი და მოსალოდნელი რაოდენობა 2018–2020 წლებში. ცხრილის თანახმად, საყდრისის საწარმოო უბანზე წარმოიქმნება 30–მდე სხვადასხვა ტიპის ნარჩენი. მათი გადაცემა უნდა მოხდეს იმ ორგანიზაციებზე, რომლებსაც აქვს შესაბამისი უფლებამოსილება გადამუშავებაზე.

გზშ-ს ანგარიშში ასევე წარმოდგენილია დაგეგმილი ღონისძიებების აღწერა შესრულების ვადების მითითებით.

აღნიშნული გზშ-ს ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი ნაწილის და ამავე კოდექსის მეორე დანართის მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილისა და მეორე დანართის 5.1 ქვეპუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დამტკიცდეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება შპს „RMG Gold“-ის არსებული „საყდრისის“ გროვული გამოტუტვის საწარმოო უბნის ექსპლუატაციასა და ექსპლუატაციის პირობების შეცვლაზე - მოედნების გაფართოებაზე (სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავება);
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. ძალადაკარგულად გამოცხადდეს შპს „RMG Gold“-ის სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავებაზე (საყდრისის საბადოს მადნის გროვული გამოტუტვის საწარმოო უბნის ექსპლუატაცია) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ ” საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2014 წლის 3 აპრილის #ი-193 ბრძანება (2014 წლის 3 აპრილის #15 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა);
4. შპს „RMG Gold“-მა საქმიანობა განახორციელოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმის, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმის და დაგეგმილი ღონისძიებების შესაბამისად დადგენილ ვადებში. ასევე უზრუნველყოს სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის 2018 წლის 10 აპრილის #000906 ადმინისტრაციული მიწერილობით განსაზღვრული გასატარებელი ღონისძიებების შესრულება;
5. შპს „RMG Gold“-ის მიერ ბნელი ხევის საბადოს დამუშავების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისთანავე უზრუნველყოს საბადოს დამუშავების გარემოსდაცვითი ასპექტების შესახებ ინფორმაციის სამინისტროში წარმოდგენა;
6. შპს „RMG Gold“-მა უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტით სამინისტროსთან შეთანხმებული გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
7. შპს „RMG Gold“-მა უზრუნველყოს ზედაპირულ წყლის ობიექტებში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების ნორმების დაცვა;
8. შპს „RMG Gold“-მა სანიაღვრე და კარიერული „მჟავა“ წყლების თანამედროვე ტიპის ქიმიური გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა უზრუნველყოს 2020 წლის 31 მარტამდე. ხოლო აღნიშნული ვადის ამოწურვამდე, განახორციელოს ვალდებულების შესრულების მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის ყოველი კვარტლის ბოლოს სამინისტროში განსახილველად წარმოდგენა. აღნიშნული ვალდებულების დადგენილ ვადაში შესრულებისათვის უზრუნველყოს გამწმენდი ნაგებობის შესახებ დეტალური ინფორმაციის (მათ შორის გამწმენდის ტიპი, პარამეტრები, გამწმენდის სქემა, გაწმენდის ტექნოლოგია, ეფექტურობა და სხვა) სამინისტროში განსახილველად წარმოდგენა.
9. შპს „RMG Gold“-მა 2019 წლის 31 დეკემბრამდე უზრუნველყოს სანაყაროებიდან და კარიერებიდან მოდენილი წყლის აკუმულირების მიზნით სანიაღვრე წყლების შემკრები არხების მოწყობა. ხოლო აღნიშნული ვადის ამოწურვამდე უზრუნველყოს ვალდებულების შესრულების მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის ყოველი კვარტლის ბოლოს სამინისტროში წარმოდგენა. აღნიშნული ვალდებულების დადგენილ ვადაში შესრულებისათვის უზრუნველყოს სანიაღვრე წყლების შემკრები სისტემის მოწყობის შესახებ დეტალური ინფორმაციის (სქემატური ნახაზები, როგორ მოხდება მათი შეკრება, სანიაღვრე ავზის მოცულობა და სხვა) სამინისტროში განსახილველად წარმოდგენა. ამასთან, იმ ტერიტორიებზე, რომელთა დაკავშირებაც ვერ მოხდება საერთო სანიაღვრე სისტემასთან წარმოდგენილი უნდა იქნეს კონკრეტული ქმედებები, რომლებიც უნდა განხორციელდეს ამგვარი გარემოების იდენტიფიცირებისას;

10. შპს „RMG Gold“-მა ეტაპობრივად განახორციელოს შესაბამისი ღონისძიებები იმისათვის, რომ 2019 წლის 31 დეკემბრამდე სრულად აღკვეთოს ზედაპირული წყლის ობიექტებში დიფუზიური ჩაშვება. ხოლო აღნიშნული ვადის ამოწურვამდე უზრუნველყოს ვალდებულების შესრულების მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის ყოველი კვარტლის ბოლოს სამინისტროში წარმოდგენა. ამასთან, გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღებიდან 4 თვის ვადაში უზრუნველყოს შესაბამისი ინფორმაციის სამინისტროში წარმოდგენა სადაც გათვალისწინებული იქნება ადსორბციის კოლონის (სორბენტის სვეტ(ებ)ის) მიმდებარე უბანზე წარმოქმნილი წყლის ბრუნვითი სისტემაში ჩართვის კონკრეტული სქემა და დიფუზიური ჩაშვების თავიდან აცილების ღონისძიებები;

11. შპს „RMG Gold“-მა ექსპლუატაციის ეტაპზე აწარმოოს ფუჭი ქანების სანაყაროებისთვის გამოყოფილი უბნების ფერდობების მდგრადობის მონიტორინგი და სანაყაროების ფერდობების მდგრადობის შეფასება, მათი ჩამოშლის პრევენციის და შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელებისათვის. ამასთან, გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 6 თვის ვადაში უზრუნველყოს გროვული გამოტუტვის მოედნების ფერდობების მდგრადობის (K კოეფიციენტი) გაანგარიშება წყალგაჯერებული ქანების პირობებისათვის და მისი სამინისტროში წარმოდგენა განსახილველად;

12. შპს „RMG Gold“-მა მონიტორინგის პროგრამაში უზრუნველყოს ცვლილების შეტანა, სადაც გათვალისწინებული იქნება ემისიების (ხმაური, მტვერი) მონიტორინგის წერტილების კოორდინატები დასახლებულ პუნქტებთან (ბერთაკარი, ქვეში) მიმართებით და ციანწყალბადმჟავას კონტროლი სამუშაო ადგილებზე - კვირაში ორჯერ. განახლებული მონიტორინგის პროგრამა სამინისტროში განსახილველად წარმოდგენილი იქნეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან ორი თვის ვადაში;

13. შპს „RMG Gold“-მა უზრუნველყოს გამოტუტვის ნარჩენების – კვარციტების რესურსული პოტენციალის შესწავლა თუ სად შეიძლება მათი გამოყენება და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 6 თვის ვადაში შესაბამისი ინფორმაციის სამინისტროში წარმოდგენა;

14. შპს „RMG Gold“-მა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღებიდან 3 თვის ვადაში უზრუნველყოს ნიადაგის ხარისხის მონიტორინგის პროგრამის შემუშავება და სამინისტროში განსახილველად წარმოდგენა;

15. ვინაიდან 10808 კვ.მ. მიწის ფართობი მდებარეობს სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ტყის ფონდში, კერძოდ, სიონის სატყეო უბნის კაზრეთის სატყეოში (კვარტალი NN22; 31, ყოფილ საკოლმეურნეო ტყე), აღნიშნულ ტერიტორიაზე ნებისმიერი ქმედება განახორციელოს ტყის ფონდის მართვის უფლების მქონე ორგანოსთან შეთანხმებით;

16. შპს „RMG Gold“-მა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 3 თვის ვადაში უზრუნველყოს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების შესაბამისად შემუშავებული ნარჩენების მართვის გეგმის სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა;

17. შპს „RMG Gold“-მა სანაყაროების მიმღები ბაქნების შემოსაზღვრის მიზნით გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 3 თვის ვადაში უზრუნველყოს დამცავი ყრილის შესახებ ინფორმაციის სამინისტროში წარმოდგენა.

18. შპს „RMG Gold“-მა გამოსატუტი მოედნების გაფართოებამდე უზრუნველყოს პროექტის გავლენის ზონაში არსებულ ხელფრთიანებზე შემარბილებელი და/ან საკომპენსაციო ღონისძიებების შესახებ ინფორმაციის სამინისტროში წარმოდგენა;

19. შპს „RMG Gold“-მა უზრუნველყოს სისტემატური კონტროლის დაწესება საწარმოს ტექნოლოგიური დანადგარების ტექნიკურ მდომარეობაზე, ასევე უზრუნველყოს ქიმიურ ნაერთთა მონიტორინგი (სინჯების აღება, შენახვა, ანალიზი და ანგარიშგება) აღნიშნულ ნაერთებთან მუშაობის წესების დაცვაზე;

20. შპს „RMG Gold“-მა სისტემატურად აწარმოოს ხსნარების დონეების კონტროლი გუბურებში, რათა თავიდან იქნას აცილებული მათი გაჟონვით გამოწვეული საფრთხე;
21. შპს „RMG Gold“-მა ფერდობებზე ეროზიული პროცესების თავიდან აცილების მიზნით 2020 წლის 31 დეკემბრამდე უზრუნველყოს ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებების გატარება და სადრენაჟო სისტემების მოწყობა, ხოლო აღნიშნული ვადის ამოწურვამდე უზრუნველყოს ვალდებულების შესრულების მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის ყოველი კვარტლის ბოლოს სამინისტროში წარმოდგენა;
22. საწარმოს ტერიტორიაზე ავტოგასამართი სადგურის მოწყობა უზრუნველყოს “დმანისის მუნიციპალიტეტში, შპს „RMG GOLD“-ის ნავთობპროდუქტების საცავის მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ” საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 16 ნოემბრის #2-924 ბრძანების შესაბამისად;
23. შპს „RMG Gold“-მა გამოსატუტი მოედნების გაფართოებისა და ექსპლუატაციაში შესვლის შესახებ აცნობოს საქართველოს გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს;
24. შპს „RMG Gold“-მა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით.
25. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „RMG Gold“-ს;
26. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „RMG Gold“-ის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
27. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.
ლევან დავითაშვილი

მინისტრი